

Силабус
навчальної дисципліни
«Освітнє право»
«Educational law»
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «ПРАВО»

Спеціальність: 081 Право

Галузь знань: 08 Право

Рівень вищої освіти: перший

Викладач (і)	Мирошніченко Володимир Олександрович
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=3642
Контактний тел.	099 1583733
Е-mail викладача:	VMiro2020@i.ua
Графік консультацій	Консультації проводяться з використанням дистанційних технологій, а також у режимі on-line за потреби з студентами

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	12	12	126	залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Метою викладання навчальної дисципліни «Освітнє право» є ознайомлення здобувачів освіти з основними проблемами освітнього права як актуального напрямку сучасної юриспруденції; засвоєння знань про суб'єктивне право на освіту, джерела освітнього законодавства, об'єктивне освітнє право, правовідносини з приводу освіти, систему та стан освіти в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Освітнє право» є :

- закласти основи освітньо-правового аспекту підготовки майбутніх педагогів та юристів;
- сформувати у здобувачів освіти структуровані знання щодо суті й соціального значення системи освіти України, сучасних тенденцій її нормативно-правового розвитку;
- виробити правничі навички щодо забезпечення процесу навчання та виховання з урахуванням світових освітніх тенденцій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основних категорій й поняття освітнього права; знати основні категорії та термінологію освітнього права; механізм та гарантії реалізації на практиці

конституційного права кожного на освіту; правовий статус учасників правовідносин в галузі освіти; основи нормативно-правового регулювання економічних, фінансових, та управлінських аспектів освітньої діяльності; міжнародно-правові стандарти в галузі освіти; основні характеристики Болонського процесу; особливості участі України у формуванні єдиного європейського освітнього простору.

вміти: аналізувати зміст та структуру освіти України, працювати з вітчизняними джерелами освітнього права; характеризувати міжнародно-освітні акти та освітнє законодавство зарубіжних країн.

Зміст курсу :

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні положення освітнього права

ТЕМА 1. Загальні положення освітнього права

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Система освіти України

ТЕМА 2. Система освіти України

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Правовий статус закладів освіти та особливості їх функціонування

ТЕМА 3. Правовий статус закладів освіти та особливості їх функціонування

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Учасники освітнього процесу та стандарти освіти в Україні

ТЕМА 4. Учасники освітнього процесу та стандарти освіти в Україні

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Освіта та умови праці педагогічних працівників

ТЕМА 5. Освіта та умови праці педагогічних працівників

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Управління та контроль у сфері освіти України

ТЕМА 6. Управління та контроль у сфері освіти України

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. Фінансово-економічні відносини у сфері освіти України

ТЕМА 7. Фінансово-економічні відносини у сфері освіти України

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. Правові основи інклюзивної освіти

ТЕМА 8. Правові основи інклюзивної освіти

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9. Міжнародне освітнє право

ТЕМА 9. Міжнародне освітнє право

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10. Європейський освітній простір: правові основи

ТЕМА 10. Європейський освітній простір: правові основи

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: інтернет-ресурси, таблиці тощо.

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест	Сума
ЗМ (змістові модулі)											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Здобувачі освіти мають набрати бали з усіх змістових модулів під час виконання семінарських та самостійних робіт, а також під час складання заліку. Усні відповіді, письмові самостійні роботи, виконання тестових та творчих завдань повинні відповідати достатньому рівню задля набуття загальних та фахових компетентностей.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:**Базова**

1. Мирошніченко В.О. та ін. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.
2. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: навчальний посібник. / Г.В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко [та ін.]; за ред. Г.В. Лаврик. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.
3. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навчальний посібник. Луганськ : Елтон-2, 2011. 287 с.

4. Освітнє право : конспект лекцій / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Харків : Вид-во НУА, 2011. 144 с.

5. Вища освіта та Європейський освітній простір / В. Крижко, М. Елькін, О. Старокожко, К. Тільчарова, О. Грицайова. Бердянськ, Видавець Ткачук О.В., 2015. 448 с.

6. Міжнародне освітнє право // *Український часопис міжнародного права*. № 1-2 / 2014. - С. 72-141

7. Управління освітою: рефлексивний підхід: колект. монограф. / за заг. ред. проф. В.В. Крижко. Бердянськ, Видавець Ткачук О.В., 2016. – 608 с.

8. Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III –IV рівнів акредитації / Панов М.І., Битяк Ю.П. та ін. Харків: Право, 2006. 688 с.

9. Право на освіту та права освітян: теорія і практика в Україні. Київ: Відродження, 2013. 24 с.

10. Законодавство України у сфері освіти та професійного навчання (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти) / Упор. Б.Г. Чижевський, В.П. Головінов, Є.В. Красняков, М.М. Шевченко. Київ: Парламентське видавництво, 2013. 376 с.

Допоміжна:

11. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук [та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2004. – 384 с.

12. Онишків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. — 3-видання, доповнене і перероблене. — Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. — 176 с.

13. Книга керівника навчально-виховного закладу: Довідково-методичне видання / Упорядник Б.М.Терещук. – Х., 2006.

14. Правове регулювання праці вчителів: Довідково-методичне видання / Упорядник С.О. Лесковець. – Х., 2007.

15. Квієк М. Університет і держава: вивчення глобальних трансформацій (пер. з англ.) – К.: Таксон, 2009. – 368 с.

16. Андрусин Б.І. Освітнє право України: деякі дискусійні проблеми // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право : зб. наукових праць. — Випуск 12. — К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. — С. 3–18.

17. Давидова Н.О. Місце освітнього права в правовій системі України // Проблеми та перспективи управління сучасною столичною школою. - 28 січня 2014 р. – С.22-27

18. Вавринчук М.П. Школознавство: галузь педагогічної науки // Педагогічний дискурс. - 2008. - Вип. 3. - С. 45-48

19. Цимбалюк В.С. Науково-освітнє право України: методологічні, концептуальні, доктринальні положення до стратегії державної політики розвитку країни // Інформація і право № 2(17)/ 2016. – С. 173-180

20. Данилишин Б. Інноваційна модель економічного розвитку: роль вищої освіти / Б. Данилишин // Вісн. Нац. акад. наук України. – 2005. – № 9. – С. 26–35.
21. Дзоз В. Освітня справа як складник гуманітарної політики держави / В. Дзоз // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 36–39.
22. Журавський В. С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти / В. С. Журавський, М. З. Згуровський. – К. : ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2003. – 200 с.
23. Кананькіна Е. С. Істочники міжнародного права в сфері образования: регіональні рамки діяння / Е. С. Кананькіна // Право и образование. – 2008. – № 8. – С. 14–26.
24. Кананькіна Е. С. Істочники міжнародного права в сфері образования: міжнародні рамки діяння / Е. С. Кананькіна // Право и образование. – 2008. – № 7. – С. 23–31.
25. Капица Ю. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності в Україні / Ю. Капица // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2007. – № 1. – С. 3–12.
26. Матюшева Т. Н. Образование как правовая категория: понятие и составляющие / Т. Н. Матюшева // Право и образование. – 2009. – № 1. – С. 21–30.
27. Кархут О. Сучасний стан і проблеми механізму правового регулювання суспільних відносин у сфері освіти / О. Кархут // Публічне право. - 2013. - № 4. - С. 267-273.
28. Кархут О. Я. Ефективність механізму правового регулювання суспільних відносин в освітній сфері / О. Я. Кархут // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18 : Економіка і право. - 2015. - Вип. 28. - С.200-205
29. Волинець В. Правове забезпечення державної підтримки науки, освіти і культури в Україні / В. Волинець // Юридична Україна. - 2013. - № 3. - С. 9-15.
30. Івлева Л. М. Нормативно-правові аспекти забезпечення якості вищої освіти в Україні / Л. М. Івлева // ІХ Міжнарод. конф. «Стратегії якості в промисловості і освіті» 31 травня-7 червня 2013 г., Варна, Болгарія: матеріали. - 2013. - Т. 3. - С. 317-318.
31. Комаров В. Законодавче забезпечення модернізації вищої освіти / В. Комаров // Вища школа. - 2013. - № 7. - С. 23-33.
32. Кульчинська Ю. Порушення законного права на отримання освіти / Ю. Кульчинська // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 3. - С.76-79.
33. Левківський К. Реформування вищої освіти в контексті імплементації Закону України «Про вищу освіту»: нормативно-правові аспекти забезпечення якості / К. Левківський, Л. Івлева // Вища школа. - 2016. - № 5. - С. 74-80.
34. Литвин І. Відмежування адміністративних відносин від інших правовідносин, що виникають у сфері надання освітніх послуг / І. Литвин // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 4. - С. 51-55.
35. Литвин І. Сутність системи суб'єктів адміністративно-правових відносин у сфері надання освітніх послуг / І. Литвин // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 5. - С. 63-66.

36. Мельничук О. Юридичні гарантії права людини на освіту: загальнотеоретичний аналіз / О. Мельничук // Підприємництво, господарство і право. - 2013. - № 1. - С. 68-71.

37. Мельничук О. Ф. Правові аспекти управління у сфері вищої освіти в Україні / О. Ф. Мельничук // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки. - 2017. - № 2. - С. 34-39. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2017_2_8

38. Мнищенко Є. Основні складові кримінально-правової політики в сфері права на отримання освіти в Україні / Є. Мнищенко // Юридична Україна. - 2014. - № 3. - С. 69-76.

39. Нижник О. Адміністративно-правові інструменти реалізації державної регіональної політики у сфері вищої освіти / О. Нижник // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 2. - С. 117-121.

40. Резніченко Л.В. Приватноправова складова регулювання освітніх правовідносин / Л. В. Резніченко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2016. - № 2. - С. 153-161.

41. Резнік Г. Поняття особистого немайнового права дитини на освіту / Г. Резнік // Підприємництво, господарство і право. - 2014. - № 6. - С. 21-24.

42. Сухарніков Ю. Нормативно-правові підстави для модернізації вищої освіти в Україні / Ю. Сухарніков // Вища школа. - 2014. - № 10. - С. 20-39.

43. Тахтаджієва Н. І. Нормативно-правові засади державно-громадського управління сферою вищої освіти в Україні / Н. І. Тахтаджієва // Держава та регіони. Серія: Державне управління. - 2013. - № 4. - С. 66-75.

44. Терюханова І. Ратифікація Україною Конвенції ООН про права інвалідів: шлях до нових стандартів освіти осіб з інвалідністю / І. Терюханова, Н. Стульпінас // Україна: аспекти праці. - 2013. - № 5. - С. 28-32.

45. Тицька Я.О. Підстави розмежування понять «освітні правовідносини» та «відносини у сфері освіти» / Я.О. Тицька // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць. – О. : Юрид. л-ра, 2013. – Вип. 67. – С. 260–267.

46. Тицька Я.О. Суб'єктний склад освітніх правовідносин [Електронний ресурс] / Я.О. Тицька // Порівняльно-аналітичне право : електронне наукове фахове видання. – 2013. – № 2. – С. 62–65. Режим доступу : http://www.par.in.ua/2_2013/Tytska.pdf

47. Філіппова В. Д. Законодавство як чинник державної політики в галузі освіти України: нормативно-правовий аспект / В. Д. Філіппова // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - № 10. - С. 155-158.

48. Хохленко О. Правове забезпечення вищої освіти / О. Хохленко // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 5. - С. 36-38.

49. Шинкарук О. В. Якість вищої освіти та її правове забезпечення в Україні / О. В. Шинкарук // Науковий вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. - 2015. - № 208. - С. 383-395.

50. Чалий Ю. І. Суб'єкти освітніх відносин // Право і безпека. 2016. № 2 (61) – С. 108 – 112.

51. Семенець-Орлова І. А. Нормативно-правове забезпечення освітніх змін в Україні // Теорія та практика державного управління. 3(58)/2017 – С. 1-10

52. Освіта в інноваційному поступі суспільства : доп. на підсумковій колегії М-ва освіти і науки України, 17 серп. 2006 р. // Освіта України. – 2006. – № 60–61. – 14 серп. – С. 1–21.

53. Приватна вища школа України на шляху інновацій : моногр. / за ред. В.П. Андрущенко, Б.І. Корольова. – Х., 2005. – 229 с.

Інформаційні ресурси

<http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України

<http://www.president.gov.ua> –представництво Президента України

<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)

<https://mon.gov.ua/> - Міністерство освіти і науки України

<http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України

<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

<http://irbis-nbu.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України;

http://www.law.nyu.edu/library/foreign_intl/ – база посилань Школи права Університету Нью-Йорка